

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 โดยมีวัตถุประสงค์ การวิจัยคือ

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน สังกัด เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3
2. เพื่อศึกษาวิธีการแก้ปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3
3. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน สังกัด เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 จำแนกตามความคิดเห็นของครู และผู้บริหาร

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากตารางที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 232 คน จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 296 คน คิดเป็นร้อยละ 78.38 จำแนกตามตำแหน่ง/หน้าที่ที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูปฏิบัติการจำนวน 198 คน คิดเป็น ร้อยละ 66.89 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนผู้ตอบแบบสอบถามเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 70.95

ตอนที่ 2 ระดับปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน สังกัดเขต พื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ผลในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยภาพรวมเมื่อพิจารณา รายละเอียดพบว่าด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียน การจัดการเรื่องเสียงต่ำสุด ($\bar{x} = 2.38$) ด้านการจัดการเรื่องขยะมูลฝอย การจัดวางภาชนะรองรับขยะภายในบริเวณ โรงเรียน และห้องเรียน ต่ำสุด ($\bar{x} = 2.41$) ด้านปัญหาการจัดการเรื่องอากาศอยู่ในระดับต่ำสุด ($\bar{x} = 2.48$) ดังนั้นการระบาย อากาศในอาคารเรียน การระบายถ่ายเทอากาศในห้องเรียน และการติดพัดลมเพื่อแก้ปัญหาการ

ระบายถ่ายเทอากาศ และอุณหภูมิภายใน ด้านปัญหาการจัดการเรื่องแสงสว่าง การรักษาความเหมาะสมของแสงสว่างภายในห้องเรียนสูงสุด ($\bar{X} = 2.57$) ด้านปัญหาการจัดการเรื่องเสียง การอบรมและให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องอันตรายจากเสียงสูงสุด ($\bar{X} = 2.56$) ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ร่มรื่น การจัดกิจกรรมป้องกัน และแก้ไขปัญหเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมกับชุมชนสูงสุด ($\bar{X} = 2.52$)

ตอนที่ 3 วิธีการแก้ปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 พบว่าวิธีการแก้ปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า การจัดการด้านกำหนดนโยบายมีการกำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมเป็นลายลักษณ์อักษรต่ำสุด ($\bar{X} = 3.33$) ด้านการจัดการด้านวางแผนมีการจัดทำแผนในการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนต่ำสุด ($\bar{X} = 3.40$) ด้านการจัดการด้านการดำเนินการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีการส่งบุคลากรเข้ารับการประชุมสัมมนาด้านการดำเนินการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนต่ำสุด ($\bar{X} = 3.25$) ด้านการจัดการด้านการตรวจสอบ และปฏิบัติการแก้ไข มีการกำหนดแผนและวิธีการตรวจสอบระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเป็นระยะๆ ต่ำสุด ($\bar{X} = 3.25$) ด้านการแก้ปัญหาการจัดการด้านการทบทวนการจัดการมีการบันทึกการตรวจสอบการจัดการสิ่งแวดล้อมต่ำสุด ($\bar{X} = 3.26$)

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 พิจารณาโดยรวมพบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่ามีปัญหามากกว่าผู้บริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($t = 1.871$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าเมื่อเรียงลำดับจากสูงสุดลงมา 3 ลำดับแรกได้แก่ ปัญหาการจัดการเรื่องขยะมูลฝอย ($t = 2.095$) ปัญหาการจัดการเรื่องแสงสว่าง ($t = 2.354$) และปัญหาการจัดการเรื่องเสียง ($t = 1.987$) นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ดังนี้

1. ปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน เมื่อพิจารณารายด้านการจัดการเรื่องขยะมูลฝอยมีค่าเฉลี่ย 2.55 มากที่สุด ซึ่งเป็นปัญหาเร่งด่วนซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อสุขภาพของนักเรียน และบุคลากรทุกคนอีกทั้งสิ่งแวดล้อมโดยรอบ ดังนั้นจึงทำให้ครู และผู้บริหารต้องร่วมกัน

พิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องขยะมูลฝอยมีหลากหลายวิธีด้วยกัน เช่น จัดให้มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่การทิ้งขยะให้ถูกวิธีจัดให้มีการดำเนินการเก็บขยะภายในโรงเรียน รักษาความสะอาดอย่างถูกอนามัย อีกทั้งส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมโครงการสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน เช่น การเก็บขยะ แยกขยะ และกำจัดขยะที่ถูกต้อง ผลการวิจัยดังกล่าวนี้สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ สังวาล วิเชียร โชติ (2548) ที่พบว่าสภาพปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อม เรื่องขยะมูลฝอยต้องมีการประชาสัมพันธ์การทิ้งขยะให้ถูกวิธี และการดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

2. วิธีการแก้ปัญหามาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่การแก้ปัญหามาตรฐานการจัดการด้านตรวจสอบ และปฏิบัติการแก้ไข และการแก้ปัญหามาตรฐานด้านการทบทวนการจัดการอยู่ในระดับต่ำ กล่าวคือ ผู้บริหารอาจจะไม่มีวิสัยทัศน์ และงบประมาณพอจึงไม่ได้กำหนดโครงการเกี่ยวกับการบริหารสิ่งแวดล้อมในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน อีกทั้งบุคลากรของโรงเรียนไม่ได้มีส่วนในการกำหนดกฎเกณฑ์ ขาดการวิเคราะห์นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ และการรวบรวมข้อมูลสภาพของสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ต้องตอบสนอง และแก้ไขผลการวิจัยดังกล่าวนี้สอดคล้องกับการรายงานการวิจัยของ สำอาง เหมาะประมาณ (2546) ที่พบว่าด้านการบริหารงาน ด้านสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา ทั้งผู้บริหารและครูปฏิบัติการในการบริหารสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนรัตนโกสินทร์อยู่ในระดับปานกลาง

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นระดับปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา เอกชน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร และครูผู้สอนพิจารณาโดยภาพรวมครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่ามีปัญหามากกว่าผู้บริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($t = -1.871$) มีประเด็นที่น่าสนใจใน 3 ด้าน คือ ปัญหาการจัดการเรื่องขยะมูลฝอย ปัญหาการจัดการเรื่องแสงสว่าง และปัญหาการจัดการเรื่องเสียง กล่าวคือ ผู้บริหารมีบทบาทด้านการวางแผน และให้บรรลุตามแผนที่วางไว้ ส่วนครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทด้านปฏิบัติตามแผน และต้องสัมผัสกับสภาพปัญหาที่ต้องแก้ไขอยู่แล้วจึงมีความเห็นการจัดการทั้ง 3 ด้านมีความคิดเห็นว่ามีปัญหามากกว่าผู้บริหารซึ่งไม่สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ สังวาล วิเชียร โชติ (2548, บทคัดย่อ) พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนสังกัดฝ่ายการศึกษาอัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของครูปฏิบัติการเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

- 1.1 โรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่การทิ้งขยะให้ถูกวิธี
- 1.2 โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมการรณรงค์เพื่อนำขยะมารีไซเคิล
- 1.3 โรงเรียนควรจัดให้มีการระบายอากาศในอาคารเรียนที่ดี
- 1.4 โรงเรียนควรจัดให้มีการระบายถ่ายเทอากาศในห้องเรียน และลดอุณหภูมิด้วยการติดพัดลม
- 1.5 โรงเรียนควรรักษาความเหมาะสมของแสงสว่างภายในห้องเรียน โดยการใช้สีทาสะท้อนที่ผนังห้องเรียน
- 1.6 โรงเรียนควรปลูกต้นไม้ให้ห่างจากอาคารเรียนในระยะที่เหมาะสม
- 1.7 โรงเรียนควรจัดการบริการภาชนะสำหรับน้ำดื่มให้เพียงพอ และเพิ่มจุดน้ำดื่มบนอาคารเรียน
- 1.8 โรงเรียนควรปรับปรุงเรื่องการใช้เสียงในโรงเรียนเพื่อไม่ให้รบกวนการเรียนการสอน
- 1.9 โรงเรียนควรจัดการอบรมให้ความรู้กับนักเรียนในเรื่องอันตรายจากเสียง
- 1.10 โรงเรียนควรการจัดทำงบประมาณ สนับสนุนการจัดกิจกรรมรณรงค์ และรักษาสิ่งแวดล้อม
- 1.11 โรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- 1.12 โรงเรียนควรมีการจัดการอบรมถึงการดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมว่ามีปัจจัย หรือแนวทางที่จะทำให้ผู้บริหาร และครูช่วยกันประสานเพื่อให้สิ่งแวดล้อมอยู่ในสภาพที่เหมาะสม และดีต่อไป
- 1.13 โรงเรียนควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาบุคลากรเพื่อรับผิดชอบในการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
- 1.14 โรงเรียนควรมีการร่วมมือกับชุมชน หรือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ในลักษณะการร่วมโครงการหรือดำเนินการร่วม
- 1.15 โรงเรียนควรจัดกิจกรรมรณรงค์เรื่องสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

2.1 ควรมีการศึกษาแผนเชิงกลยุทธ์ในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

3.1 ควรมีการศึกษารเปรียบเทียบกิจกรรมการณรงค์เพื่อสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
มัธยมศึกษาเอกชน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3